

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra ANGST

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 141.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983001114800/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

Hvad der tiltalte ham ligesaa meget ved denne Læsning, var netop, at det var *Poesie*, ikke hørte den virkelige Verden til. Thi det med Jomfru Ursula var ligesaadan — udenfor den virkelige Verden. Det var ogsaa, ligesom der med hende umulig kunde foregaa saadan virkelige Forandringer: f. Ex. at hun skulde kunne trolove sig med noget Menneske, enten med ham eller med nogen anden, og det var ogsaa saadan, han allerhelst vilde have det. Selv om man tænkte sig det umulige, at hun vilde have ham, saa mente han jo ikke, at han vilde have hende. Saadan en Bondecreng som han — han maatte jo til at blive en helt anden, hvis han fik hende. Nej, det kunde han ikke, det vilde være ligesom at blive bjærgtagen — som Ertsluggerne fortalte om — saa man aldrig kunde komme ud mere. Ikke for det: der var ikke saa kjønt ude i Dagen, — der var meget, meget skjønnere derinde i Bjærgtet! Men alligevel — det kunde aldrig gaa godt. Saa skilte man sig vist ogsaa helt og for bestandig fra disse Vanskeligheder — aa, dette med Evigheden! — saa man aldrig fik de tunge Spørgsmaal afgjort, og det var dog nok i Virkeligheden det, hvorom alting drejede sig for En. — Nej, saa længe man kunde gaa og holde det hen saadan i Foreløbighed — det lod sig jo gjøre; og han maatte da egenlig indrømme, at han havde faaet noget at fylde denne Foreløbighed med, helt anderledes end han havde tænkt det muligt, den Aften han kom første Gang til Eisenach: Poesien havde han jo faaet og alt det, der angik Jomfru Ursula! — Aa, det var saa skjønt med dette »Due, hun brugte til ham; hun blev saa tit rød, naar hun sagde det, og saa begyndte hun at kludre med at sige »It« eller »Martin« i Stedet for, — det lod sig heller ikke gjøre. — —

Ugerne gik, Maanederne gik. Moriz trolovede sig og skulde snart have Bryllup. — Nej, det kunde *hun* aldrig gjøre! Han mærkede det netop ved den Lejlighed, at Moriz var et almindeligt Menneske ligesom saa mange andre, — det var hun ikke, — han kunde mærke det paa sig selv saa tydeligt. — —

Til Julen, efter at han i November havde fyldt sytten Aar, skulde der opføres et Skuespil — eller en Moralitet, som de kaldte det — paa Salen i Trebonii Skole. Den skulde handle om Sankt Jørgens Kamp med Dragen, og hvordan han befriede Prinsessen af Silena. Der havde

Martin forstaaet, at han skulde forestille Sankt Jørgen, — og han syntes hellerikke, det var saa urimeligt, for Trebonius satte meget stor Pris paa ham for hans gode Lærdom, — og han kunde jo synge, det skulde Sankt Jørgen ogsaa gjøre, — om man tillige havde tænkt paa, at han jo var fra Mansfeld, som havde Sankt Jørgen som Skyts-helgen i sit Vaaben, det vidste han ikke, men det var vel ikke saa urimeligt. Og han mente da i hvert Fald, det maatte være en af Skolens Disciple — af dem, som gik der endnu, og ikke blot før havde været der.

Han kunde tænke sig, hvor skjøn Jomfru Ursula vilde tage sig ud som Prinsessen, — for det skulde være hende. Det var Wigand, som havde sat igjennem, at denne Rolle skulde forestilles ikke af en af Skolens Drengene — som det ellers var almindeligst — men af en Pige. Thi han forklarede, hvor meget smukkere det var, at Komedien helt igjennem var saa skjøn og ærbar, saa det intet kunde hindre.

Egentlig var det nok bestemt i Rollen, at Sankt Jørgen skulde kysse Prinsessen, da han drager bort; men det blev maaskee udeladt, da det skulde være en Pige. Martin ønskede, at det maatte blive udeladt, for han følte sig ængstelig ved det modsatte.

Saa blev det nu alligevel tilsidst bestemt, at denneher Georg Kieritz skulde være Sankt Jørgen. Det gjorde Martin meget ondt, men der var ogsaa mange andre, der harmedes over det. Det gav Anledning til, at der snakkedes om Kieritz paa Skolen i de følgende Dage, og Martin hørte, dels at Kieritz var hengiven til Spil og Drik og var en liderlig Person, men tillige, at hans Forældre vilde have ham gift med Jomfru Ursula, — og deraf kunde det maaskee forklares, at han var bleven bestemt til at spille Sankt Jørgen.

Martin var med til at see paa alle Øvelserne, som blev holdt, før man ret kunde spille Komedien, og ogsaa med til at see paa selve Forestillingen. Og han undrede sig selv over, saa ivrig han var for at see alt fra den lyseste Side, — for han var jo dog ellers slem nok til at see alting sort. Han var glad over, at Jomfru Ursula undgik at kysse Kieritz baade ved Øvelserne og paa selve Festdagen, — og sin øvrige Skuffelse søgte han med Magt at vende Tankerne bort fra.